

Адыгэ

макы

Голос адыга

Адыгэ Республикэм и Правительствэ игъэзет

АР-м и Лышхъхъэ УФ-м щынэгъончъэнымкӀэ и Совет изэхэсыгъо хэлэжыагъ

УФ-м щынэгъончъэнымкӀэ и Совет идэкӀыгъо зэхэсыгъоу тыгъуасэ кӀалэу Астрахань щыкӀуагъэр зэрэагъ щынэгъончъэнымкӀэ Советым и Секретарэу Николай Патрушевымрэ УФ-м и Президент и Полномочнэ лӀыкӀоу Къыблэ федеральнэ шӀолырым шыӀэ Владимир Устиновымрэ. Иофтхъабзэм хэлэжыагъэх Къыблэ федеральнэ шӀолырым хэхъэрэ субъектхэм япашэхэр, федеральнэ ведомствэхэм ялӀыкӀохэр. Ахэм ахэтыгъ Адыгэ Республикэм и Лышхъхъэу ТхыакӀушынэ Аслъани.

Зэхэсыгъом инахыбэр зэфӀшыгъэ шӀыкӀэм тетэу кӀуагъэ. Терроризмэмрэ экстремизмэмрэ апэшлукӀогъэным фӀелорышлэрэ пэшлорыгъэш Иофтхъабзэхэр зэхэжӀгъэнхэм иофыгъо зэхэсыгъом кышӀалэтыгъ. Джащ фӀэдэу энергетическэ щынэгъончъэным, кыблэ федеральнэ шӀолырым игъэстыныпхъэ-энергетическэ комплекс хэбзэуӀыгъэу щашӀыхэрэм апэшлукӀогъэным япхыгъэ Иофыгъохэм ахӀплъагъэх.

Владимир Устиновым зэхэсыгъор кызылӀуихызэ, Иофыгъоу кӀалэтыгъэхэм альэныкӀокӀэ

профилактическэ Иофтхъабзэхэр регъэкӀокӀыгъэнхэм мэхъанэшхо зӀрилэр кыыхыгъэщыгъ, ащкӀэ шыкӀагъэу шыӀэхэм ягугъу кышӀыгъ. ЛъапкӀэ зэфыштыкӀэхэр гъэпытӀгъэнхэм, экстремизмэм, терроризмэм ыкли дин земызэгъыныгъэм апэшлукӀогъэным пстэуми анаӀэ тырагъэтын фаеу ылытагъ.

— Экономикэр непэ чыплӀэ кӀын ит нахъ мышӀэми, терроризмэм пэшлукӀорэ Иофтхъабзэхэм язэхэжӀгъэн пӀушхъэрэ ахъэр нахыбӀэ тшӀын, цыфхэм ящынэгъончъагъэ кӀэтыухъумэн фае. Джащ фӀэдэу гъэ-

стыныпхъэ-энергетическэ комплексым ипсэуалӀэхэм ящынэгъончъагъэ кӀэуӀыгъэныр пшӀэрылӀ шхъаӀ. ЛъапкӀэ гвардьер зэрэзэхэжӀгъэм кыыхкыкӀэ, мы комплексым хэхъэрэ псэуалӀэхэм якъэгъэгъунэн иофыгъуи зыщыдгъэгъупшэ хъуштӀ, — кыӀуагъ Владимир Устиновым.

Советым иблӀкыгъэ зэхэсыгъо унашӀоу щашӀыгъэхэр гъэцӀагъэхэ зэрэхъугъэм Николай Патрушевыр кытегушылӀагъ. Ахэр информационнэ щынэгъончъэным, социальнэ пшӀэрылӀхэр гъэцӀкӀгъэнхэм, цыфхэм ИофшӀлӀлэ чыплӀэхэр ягъэгъотыгъэнхэм афӀгъэхыгъэх. Къыблэ федеральнэ шӀолырым иэнергетическэ щынэгъончъагъэ зыукӀон зыӀӀэкӀыштӀэу кыгъэнэфӀагъэр производственнэ фондхэр жъы дӀдэ (процент 60 — 90-кӀэ) зэрэхъугъэхэр, ахэр гъӀкӀэжыгъэнхэм фӀелорышлӀшт инвестициехэр зӀримикухэрэр арых.

— Экстремизмэм ыкли терроризмэм апэшлукӀогъэным,

общественнэ щынэгъончъагъэр кӀэуӀыгъэным фӀелорышлӀэрэ Иофтхъабзэхэр хэбзэуӀымакӀохэм ыкли Къыблэ федеральнэ шӀолырым игъэцӀкӀэ хэбзэ кӀуыкӀухэм зэхэжӀгъэх. Ащ ишӀуагъэкӀэ 2015-рэ ильэсым ыкли тызхэтым иапӀэрэ мӀэиц шӀолырым террористическэ актхэр кышӀыхъугъэхӀ. Ау терроризмэм епхыгъэ бзӀджӀшӀагъэхэм япчъагъэ блӀкыгъэ ильэсым хэхъуагъ. А лъэныкӀом зӀкӀэми тынаӀэ тетидзӀэн фае, — кыӀуагъ Николай Патрушевым.

АР-м и Лышхъхъэу ТхыакӀушынэ Аслъан зэхэсыгъом кышӀагъэнэфӀгъэ пшӀэрылӀхэм кӀатегушылӀзӀ кызырӀуагъэмкӀэ, Адыгеим рэхъатныгъэ ил, теракт кышӀыхъугъӀ. Террористическэ актхэр кӀэмыхъунхэм фӀшӀ пэшлорыгъэш ыкли лыхъон Иофтхъабзэхэр рагъэкӀокӀых. Джащ фӀэдэу мыщ епхыгъэ кӀэралыгъо ыкли ведомственнэ программэхэр шӀолырым цагъэцӀкӀэх. БлӀкыгъэ ильэсыр пшӀтӀмэ, терроризмэм пэшлукӀорэ Иофтхъабзэхэм язэхэжӀгъэн ыкли ягъэцӀкӀэн сомӀ миллион 80-м ехъу пӀуагъэхъагъ.

— Терроризмэм пэшлукӀогъэным пӀае ащ фӀелорышлӀэрэ пэшлорыгъэш Иофтхъабзэхэр зэхэжӀгъэнхэм мэхъанэшхо иӀ. Мы Иофыгъом Адыгеири егъэгумӀкы. ТишӀолырым хэм зыпкытыныгъэ арылӀыным тынаӀэ тедгъэтын фае, арышӀ, зэхэсыгъом кышӀагъэнэфӀгъэ пшӀэрылӀхэр зӀкӀэ зӀрӀдгъэцӀкӀэштхэм тыпылӀышт, тилофшӀлэн дгъӀӀэшышт. Тицыфхэм ящынэгъончъагъэ кӀэтыухъумэным фӀшӀ ищыкӀэ гъэ амалхэр тилӀх, — кыӀуагъ ТхыакӀушынэ Аслъан.

АР-м и Лышхъхъэу кызырӀуагъэмкӀэ, гъэстыныпхъэ-энергетическэ комплексым ипсэуалӀэхэм ящынэгъончъагъэ кӀэуӀыгъэным, ахэм террористическэ актхэр кӀащымыхъунхэм фӀелорышлӀэр межведомственнэ комиссии республикэм щызэхэжӀагъ. ХэбзӀгъэуцугъэм диштӀэу мы комплексым ипсэуалӀэхэм зӀкӀэми паспортхэр апалӀхъагъэх, реестрэм хатхагъэх.

АР-м и Лышхъхъэу ипресс-кыулыкӀу.

СурӀтхэр А. Гусевым тырихыгъэх.

Адыгеим и Премьер-министрӀэ министрствэхэмрӀэ ведомствэхэмрӀэ япашӀэхэм зӀлукӀэ адыриӀагъ

Адыгеим и Премьер-министрӀэ министрствэхэмрӀэ ведомствэхэмрӀэ япашӀэхэм зӀлукӀэу жъоныгъуакӀэм и 5-м адыриӀагъэм ТекӀоныгъэм и МафӀэ изыфӀгъэхъазырынӀэ министрствэхэм Иоф зӀрӀлӀэрӀмрӀэ япхыгъэ Иофыгъохэм щатегушылӀагъэх.

ЖъоныгъуакӀэм и 6-м ТекӀоныгъэм и МафӀэ фӀэгъэхыгъэ торжественнэ зӀлукӀэр Къэралыгъо филармонием щыкӀошт,

жъоныгъуакӀэм и 9-м ГупчӀэ мемориалым кӀэагъэхэр кӀэлырӀалӀхъащтых, «ЕгъашӀэм щыӀӀшт полкым» хэтхэу цыф-

хэр урамхэм кӀарыкӀошттых, ветеранхэр кӀэлэ паркым цагъэхъащтых, творческэ коллективхэм кӀалэм ичылӀлэ зӀфӀшхъафхэм закышӀагъӀӀэгъошт, Лениным ыцӀкӀлэ щыт пчӀэгум мӀфӀӀкӀ концерт кышӀащтышт. Адыгэ Республикэм и Премьер-министрӀэу КъумпӀыл Мурат мӀфӀӀкӀ Иофтхъабзэ пӀпчӀ изэхэжӀгъэн икӀоу дӀлӀӀжӀхнх

зӀрӀфаем ведомствэхэм япашӀэхэм анаӀэ тыраригъӀдзагъ.

Премьер-министрӀэм Адыгэ Республикэм иминистрӀэхэм я Кабинет хэтхэм «тхыашӀуегъӀпсӀэу» арыӀуагъ Адыгэ Республикэм и МафӀэхэр Урысые Федерацием ФедерациемкӀэ и Совет дӀгъоу зӀрӀщызэхэжӀагъэхэм фӀшӀ.

— Зигугъу кӀэтылӀыгъэ Иоф-

тхыабзэр гъэхъагъэ хӀлӀэу ФедерациемкӀэ Советым щызэхэжӀагъ, ау ащ кыикӀырӀп тилофшӀлэн джы кыикӀедгъӀчынӀу. Урысые Федерацием ФедерациемкӀэ и СоветрӀэ Адыгэ Республикэм иминистрӀэхэм я КабинетрӀэ ахэтхэм язэхэсыгъохэм ащызӀдаштӀгъэ унашӀохэм ягъэцӀкӀэн министрӀэхэр чанӀэу кыӀхӀлӀӀжӀхнху ясӀӀо, — хыгъунафыкыгъ КъумпӀыл Мурат.

(ИкӀӀух я 2-рӀэ нӀкӀуб. ит).

Адыгеим и Премьер-министрэ министерствэхэмрэ ведомствэхэмрэ япащэхэм зэлуклэ адырилагъ

(Икляух).

Джащ фэдэу зэлуклэм хэлэжыагэхэр социальнэ, экономикэ лффыгъохэм атегушылагъэх. Мэзиплым кыкклоцл республикэ бюджетым сомэ миллиарди 2,5-м ехъу кыхыагъ. Къалуклэнэу кырадзэщтыгъэм ипроценти 109-рэ, блэкыгъэ илъэсым

егъэпшагъэмэ, проценти 110,4-рэ ар мэхъу. Къырадзэщтыгъэм нахъ маклэу санэхэмклэ акцизхэмрэ чылопс къэклуаплэхэр зэрагъэфедэхэрэм пае уасэмрэ къалоклэ. Премьер-министрэм финансхэмклэ министрэм пшъэрыл фишлыгъ чычлэгъ байныгъэхэр зыгъэфедэхэрэмрэ санэхэр къыдзэгъэкыхэр

рэмрэ зыхэлэжьэщтхэ зэлуклэ кыгъэхъазырынэу.

Адыгэ Республикэм гъэсэнныгъэмрэ шлэныгъэмрэклэ иминистрэ кызырэлиуагъэмклэ, къэралыгъо ушэтын зыклэхэм языфэгъэхъазырын ыклэм фэкло. Экзаменхэр зыщатышт чыплэхэм афэгъээзэгъэщтхэр рагъэджагъэх, клэлэеджа-

клохэм тестхэр арагъэшлыгъэх.

Гъэмафэм клэлэцыклухэм япсауныгъэ гъэпытэгъэным тегъэпсыхыагъэу республикэ бюджетым кыыхагъэкыгъэ мыл-кумклэ путевкэ 3060-рэ къащэфыгъ, хы Шыуцлэ лушъом зы-зэрэцагъэпсэфышт путевкэ 600-ри ахэм ахэхъэ. Шылэныгъэм чыплэ кын ригъэуцо-

гъэ клэлэцыклухэм загъэпсэфыным пае федеральнэ мыл-коу сомэ миллион 32,7-рэ къатлупщынэу щыт.

Зэлуклэм джащ фэдэу фэтэрыбэу зэхэт унэхэм ягъэцэклэжын, клэлэцыклу ибэхэм псэуклэ амалэу ялэхэр нахышлышыгъэным, еджаплэхэм яспортзалхэм ягъэцэклэжынклэ федеральнэ программэр зэрэпхыращырым япхыгъэ лффыгъохэм атегушылагъэх.

Шлэжыыр клодырэп

Жьоныгъуаклэм и 9-м «Егъашлэм шылэшт полкыр» зыфилорэ лффтхъабзэр зэрэ Урысыеу шы-кллошт. Адыгэ Республикэм ар сыхъатыр 12-м Лениным ыцлэ зыхыырэ пчэгум шырагъэжъэшт, зэхэтхэу къэлэ паркым нэсынхэшъ, урамэу Пушкиным ыцлэ зыхыырэм тетхэу Гагариным ыцлэклэ шытым тыхъаштых, зэхэтхэу къэлэ паркым дэхъаштых. «Солдат кашэр» ашхын амал ялэшт.

Хэгъэгъу зэошхом Теклоныгъэ кызышыдагыгъэр илъэс 71-рэ зэрэхурэм фэгъэхыгъэ Урысые лффтхъабзэм хэлэжъэнэу фэе пстэури къэклолэшт. Заом хэлэжыагъэм исурэт, ащ ыцлэ, ыльэкъуацлэ, ятэ ыцлэ, званиеу илагъэр, кызышыхыгъэр зытетхэгъэ транспарантыр плыгъэу чыплэм уеклолэныр ары шапхэу пылгыр.

Урысые движениеу «Егъашлэм шылэшт полкыр» зыфилорэм ишъолгыр штаб ипащэу, запасым шылэ майорэу, муниципальнэ образованиеу «Къалэу Мыекъуапэ» и Обществэннэ палатэ ыкли «Афган заом иветеранхэм я Союз» и Адыгэ республикэ къутамэ ахэтэу Хъут Распъан кызыэрэтилуагъэмклэ, аужырэ зыгъэхъазырынхэр маклох. Тидзэклолэхэм лыхъужыныгъэу зэрахъагъэр цыфхэм ащымыгъупшэныр, ар

ягъэшлэгъэныр ары пшъэрыл шъхъалэу щытыр. Непэрэ шы-лэклэ дахэр тфэзыгъэпсыгъэхэм, Теклоныгъэр къыдзыхыгъэхэм яшлэжъ клодырэп.

Мыщ фэдэ лффтхъабзэхэм яшлуагъэклэ тарихыыр, ятэжъ плашъэхэм къаклугъэ зэо гъогур зэрагъэшлагъ. Пэшлорыгъэшъэу зэрагъэнафэрэмклэ, «Егъашлэм шылэшт полкыр» зыфилорэ лффтхъабзэм нэбгырэ мин 13-м ехъу хэлэжъэшт. Гъэрэкло елы-тыгъэмэ, ар нахыб. Зэфэхысыжъэу ашыгъэхэмклэ сыхъатым кыкклоцл штабым гъогугъуитфэ цыфхэр кытеох. лффтхъабзэр зыщыклошт сыхъатыр, чыплэр, транспарантыр зыщябгъэшлыщтыр ары анахъэу ахэр кызыклэупчлэхэрэр.

— Къэлэгъэн фэе нэмыкл патриотическэ лффшлэнхэри зэрэдгъэцаклэхэрэр. Заом хэклодагъэхэм ыкли къэзыгъээзжы-

гъэхэм якъэбар зэрагъахъэрэ базэр дгъэпсыгъэ. Зылахыплхэр, зигупсэхэр мы базэм кызыгъахъэ зышлюигоу бэ кытэуаллэрэр. Сэ кызыэрэсшлэшлэрэмклэ, гъэрэкло хэлэжъэгъэ цыфхэм упчлэ ялэжъэп, ятранспарантыр хъазырых, мыгъэ апэрэу хэлэжъэщтхэр ары кытэуаллэхэрэр. Мэхъанэшхо ратызэ цыфхэр агуклэ фэцагъэхэу лффтхъабзэм зызэрэфегъэхъазырырэр къэлыагъо, — ело Хъут Распъан.

Тиреспубликэ щыпсэухэрэм мы лффтхъабзэм мэхъанэу ратырэр кытфалотагъ. Ахэм тилфшлэгъухэри ахэтых.

КЪЭЗЭНЭ Юсыф:

— Кытклэхъухъэрэ ныбжыклэхэм яхэгъэгъу шлу альэгъоу плугъэнхэм пае апэралшлэу кызыщябгъэжъэн фаер

Хэгъэгъу зэошхом тхъамыкла-гъоу кыыхыгъэр, псэемыблэжъхэу тинахыжъхэм мамырныгъэр кызыэрэтфыдагыгъэр ягъэшлэгъэныр ары. Ащклэ мы лффтхъабзэм мэхъанэшхо илэу сэлъытэ.

ГЪШЫНЭ Сусан:

— «Егъашлэм шылэшт полкыр» зыфилорэ лффтхъабзэм сыхэлэжъэнэу зысэгъэхъазыры. Шлэжыыр мыклдыжынымклэ ащ мэхъанэшхо ил. Гухэкл нахъ мышлэми, ветеранэу кытфэнагъэхэр илъэс къэс нахъ маклэ, япсауныгъэ изытет нахъ дэй мэхъу, ныбжыклэхэм икыу фэдизэу залуагъэклэнэу, тарихыр къафалотэнэу хурэр. Сэ сисабыитлу язгъашлэ шлюигоу сятэжъэу Хъагъур Мыхъамодэ Хэгъэгъу зэошхом зэрэхэтыгъэр, Германием нэси, кыгъээзжы-

гъэу Украинэм зэрэщыфэхыгъэр, ащ зэрэцагъэтилыгыгъэр. Ишлэжъ зэрэзгъэлъэлэщтым, лыхъужыныгъэу зэрихъагъэр щысэтехыплэ афэхъуным сыпылыщт.

ТЫУ Светлан, тхылгъеджаплэм илофышл:

— Гъэрэкло лффтхъабзэм сыхэлэжъэн амал слагъэп. Мыгъи зэрэзэхашщтыр зызэхэсэхым сыгушлуагъ. Сятэжъ исурэт, ыцлэ, ыльэкъуацлэ, званиеу илагъэр зытетхэгъэ транспарантыр язгъэшлыгъах. Сшыпхъу иклалэ сигъусэу тыкбэклолэшт. Кытклэхъухъэрэ ныбжыклэхэм яхэгъэгъу шлу альэгъунымклэ, итарихъ ашынымклэ ащ шлогъэ ин пылэу сэлъытэ.

ПИАТЫКЪО Анет.

Хъафизэхэм я Адыгэ республикэ организацие ия 6-рэ зэфэхъысыжъ-хэдзын конференцие мы мафэхэм Мыекъуапэ шыклуагъ. лффтхъабзэм хэлэжыагъ Адыгеим и Премьер-министрэ игуадзэу Наталья Широковар, организацием хэтхэр, нэмыклхэри.

Наталья Широковар Адыгэ Республикэм и Лышхъэу Тхъаклушынэ Аспъан ыцлэклэ лф-

тхъабзэм къэклолагъэхэм шлуфэс къарихыгъ. Хъафизэхэм я Адыгэ республикэ организа-

Зэфэхъысыжъхэр ашыгъэх

цие итхъаматэу Нэхэе Руспъан зэрэфэрэзэр ащ кыыхыгъэщыгъ.

— Нэхэе Руспъан лффт зыдишлэрэ лъэныкъом хэшлыкышхо фырил, — кылуагъ Наталья Широковар. — Ащ ипшъэрыл чанэу зэшлуехы, сьд фэдэ гумэклыгъо къэуцугъэми, хэкыплэхэр къегъотых. Илофшлэн зэрэзэхыщэрэмклэ лъэшэу сыфэрэз.

Хъафизэхэм я Адыгэ республикэ организацие аужырэ илъэси 5-м кыкклоцл лффыгъоу зэшлуихыгъэхэр зэхэсыгъом шызэфэхъысыжыгъэх. Организацием непэ сэкъатныгъэ зилэ нэбгырэ 1059-рэ хэт. Ащ пшъэрыл шъхъалэу илэр сэкъатныгъэ зилэ цыфхэр ялэгъухэм афэдэу ыкли зерифэшъуашэу щылэнхэм пае ищыклагъэр зэшлуихыныр ары. Ащ фэлорышлэрэ лффыгъо зэфэшхъафхэр ахэм чанэу агъэцаклэх.

Адыгэ Республикэм и Лышхъэу Тхъаклушынэ Аспъан, министрэхэм я Кабинет, Адыгеим лффшлэнымклэ ыкли социальнэ хэхъоныгъэмклэ и Министерствэ организацием хэтхэм лэпылэгъу кызыэрэфэхъухэрэр зэхэсыгъом кышыцагъэщыгъ. Ахэм яшлуагъэклэ, сэкъатныгъэ зилэ цыфхэм лффтхъабзэ зэфэшхъафхэр, зэнэкъокъухэр зэхашэх. Урысыем щыклорэ зэнэкъокъухэми хъафизэхэм я Адыгэ республикэ организацие хэтхэр ахэлажъэх ыкли хэгъэунафыкырэ чыплэхэр къащыдахых.

Конференцием хэлэжыагъэ-

хэм зэдырагъаштэу хъафизэхэм я Адыгэ республикэ организацие итхъаматэу ыпэкли лффт зышлэщтыгъэ Нэхэе Руспъан хадзыжыгъ. Ащ зэригъэрэзэхэрэр организацием хэтхэм къалуагъ. лффыгъоу зэшлуахыгъэр мымаклэми, тапэклэ джыри зыдэлэжъэнхэ фаеу ялэр бэ. Ау зэгъусэхэу, лэпылэгъу зэфэхъужыхэ зыхъуклэ, гумэклыгъохэр дагъэзыжыщтых, ящылэклэ-псэуклэ нахышлым ыльэныкъоклэ зэхъоклыщт.

ГЪОНЭЖЫКЪО Сэтэнай.

Сурэтыр лэжынынэ Аспъан тырихыгъ.

Адыгэ Республикэм культурэмклэ икъэралыгъо бюджет учреждениеу «Адыгэ Республикэм икамернэ музыкальнэ театрэу А.А. Хъанэхъум ыцлэ зыхыырэм» илофышлэхэр лъэшэу гухэкл ащыхъоу Устэкъо Мыхъутар Зэчэрые ыкъом фэтхъаусыхэх ышыпхъоу Мусльимэт идунай зэрихъожыгъэм фэшл.

ШЕЖЫР

Игупшысэ лэжыгъэкIэ
кытхэтыщтЩэшIэ Казбек зыщымылэжыр
ильэс мэху

Сабыр гъызэ мы чIым кытехъо. Ащ хэлъ щыI. ШыIэныгъэр зэрэмыджэгур, зэрэушэтыплэшхор ешIэм фэд. Хэхъо, зыречы, ыныбжъ екъу, цыфы мэху. Хэти анахъ пшъэрыл инэу дунаишхом щыриIэр — цыфыныр ары, акъыл зилэр зэрилъэкIэу ар кыгъэшъыпкъэным фэшлушIэ.

ЩэшIэ Казбек. ЫцIэ къепIо къодиемэ, мы лIыр, мы цыф гъэсагъэр, акъылышIор, опсэуфэ гупшысэр куоу зылэжыныр зыфызэшIокIыгъэр ябгъэшIэжыныр имыщыкIагъэу, зыфэдэгъэ шыпкъэр адыгэхэм ыкIи Кавказым ис цыф лъэпкъэхэм анэсыгъэу ашIэ. ЗэмкIэ ЩэшIэ Казбек икхэхъуки, иплукIэ-гъэсаки, иеджэгъэ-гъэсэгъаги, ишIэныгъэ IофшIэны бгъэшIэгъон дэдэу щымыт фэдэу кыпшы-хъун плъэкIыщт. Ау ащ ищыIэныгъэ ыкIи итворческэ гъогу нахъ уанэлу зафэбгъазэкIэ, ащ иакъыл-лэжыгъэ, шIэныгъэ самэу бгъодэлъыгъэр чIыр ныбыджкIэ иптIыкIыным зэрэфэдэр, а гъогушхо иныр къекIуфэ, имурад пхырищэу, пкIэнтIабэ кызырехыгъэр, а зэкIэми — ыгу, ыпсэ, имафэ, исыхъат, итакыкIэ зэрэтыриунэкIагъэр къэошIэ, бгъэшIагъо екъу. Ары. ЩашIэр лъэпкъым, наукэм яцIыфыгъ, кыдэхъугъэу зэшлуи-хъэри бэдэд.

Хэт зыфишIагъэр а зэкIэ, хэта ащ фэдиз гушъхэлэжыгъэр зыфызэшIокIагъэр? Цыфхэр, лэужыкIэхэр ары.

ЩэшIэ Казбек Хысэ ыкIор Теуцожь районым ит къуаджэу Къэзэныкъоежыым (хычIэ хъугъэм) мэзаем и 18-м, 1939-рэ илъэсым кышхыгъу, зыщымылэжыр мы мафэхэм илъэс мэху (жьоныгъуаклэм и 6-м, 2015-м идунай ыхъожыгъ). ИгъашIэ, иилъэсхэр кIыхъэ-лыхъагъэ хэмылэу кIэкIэу кыплотыкIынгъэ плъэкIыщт. 1964-рэ илъэсым Адыгэ къралыгъо кIэлэгъэджэ институтым филологиемкIэ ифакультет кыуи, икъоджэ еджаплэ кIэлэгъэджэу, завучэу Iоф щышIагъ. Москва дэт къралыгъо кIэлэгъэджэ институтым иаспирантурэ кыуи, 1969-рэ илъэсым филологие шIэныгъэхэмкIэ кандидатыцIэр, 1979-рэ илъэсым филологие шIэныгъэхэмкIэ докторыцIэр кыгъэшъыпкъагъ.

1969-рэ илъэсым кыщегъэжыагъэу Адыгэ къралыгъо кIэлэгъэджэ институтым, джы университетым, кIэлэгъэджэ шъхьалэу, доцентэу, урыс ыкIи IэкIыб хэгъэгу литературэм икафедрэ ипрофессорыгъ. 1980 — 2012-м нэс хэгъэгу литературэм икафедрэ ипэцагъ. Апшъэрэ гъэсэныгъэ еджэплэшхом ипшъэрыл инхэр зэшIохыгъэнхэм Казбек илахышхо хильхъагъ. Егъэджэн-гъэсэныгъэм илофыгъохэр хэкумкIэ, республикэмкIэ ямызакъоу, УрысыемкIэ зерифэшъуашэу ащызэшIохыгъэнхэм Iофышхо фишIагъ. КIэлэгъэджэ пэрытым ныбжыкIабэ гъэсэныгъэм кыфигъэу-щыгъ ыкIи шIэныгъэ лъагъом тырицагъ. Урысыем ичIыплэ зэфэшъхьафхэм къарыкIэху Адыгэ

къралыгъо институтым (университетым) очнэу, заочнэу щеджагъэр мини 10 пчъагъэ мэху, ахэм зэкIэми ЩэшIэ Казбек ишIэныгъэ кууи, игупшысаки, ицIыфыгъэ къэбзаги анэсыгъ, ежъхэми зыкъаригъэгъотыгъ. Цыфы зицIэр илэплэу, ащ пае улэуныр шэны зыфэхъугъэхэм ЩашIэр ащыщыгъ. Кызырэхъуагъэр нэхъойрэ Iэдэбрэ зэрыл адыгэ унагъу, ятэ пасэу ыухи, янэ быныр зэкиплухъагъ. ШыIэныгъэр шъо пчъагъэу зэрэзэхэлъыр дэгъоу ышIэщтыгъ, адыгэ лъэпкъым игъогу зыфэдагъэми щыгъозэпагъ. А зэкIэми ялытыгъэу, ышъхъэкIэ фэгъэклотэныгъэ зыфимышыжъэу Хэгъэгум, хэкум афэлэжъэныр ыгукIэ Казбек кыыхыгъагъ.

ЩэшIэ Казбек ытхыхэрэр 1961-рэ илъэсым кышхыублагъэу кыхеутых. Литературоведческэ ыкIи литературнэ-критикэ IофшIагъэхэр бэу гъэзет ыкIи гупчэ журналхэм кърэхъэх, тхылхэр ыкIи монографиихэр тхыл шъхьафхэу адыгабзэкIи урысыбзэкIи кыдегъэкIых. «Уахътэм иджэмакъ», «Псэ зыпыт гушIэхэр», «Шыпкъэм игъогухэр» зыфилохэрэр. ШIэныгъэ IофшIагъэхэр урысыбзэкIи кыыхиутыгъэх:

«Художественный конфликт и эволюция жанров в адыгских литературах», «Ступени», «Живое слово».

Лъэпкъ гъэсэныгъэм ылъэныкъокIи гъэзагъэу Iоф ышIагъ, адыгэ литературэмкIэ я 11-рэ классхэм апае хрестоматииер ЩэшIэ Казбек гъусэ илэу зэхигъэуцагъ, ар Iогъогогъо (1994, 2001) кыдэкIыгъ.

А пстэумэ язакъоп фэуклочыгъэр, ышъхъэкIэ художествен-

нэ гупшысэ-тхэным зыщиушэ-тыныри кыдэхъугъ. Усэхэр, рассказхэр, повестьхэр ытхыгъэх, тхылхэр кыдидгъэкIыгъэх. Повестэу «Ос фаб», усэхэр, повестьхэр дэтэу «Бжыхъэ чэц гумэкIхэр», ипсэу «Шъозэбэн» кыдэкIыгъэх. Адыгэ къралыгъо драмтеатрэм ЩашIэм ипсэу «Шъозэбэн», У. Шекспир идрамэхэу «Отелло» ыкIи «Король Лир» зыфилохэу зэридзэкIыгъэхэр адыгабзэкIэ цагъэуцагъэх, цыфыбэ ягуапэу ахэм яплъыгъ. ЩэшIэ Казбек емызэщыжъ IофшIэклэшхуагъ, шIэныгъэшхо илагъ, игулытэ иныгъэ, губзыгагъэр кыфэкло-гъагъ. Иакъыл зэпэш дахэкIэ бэ зынэсыщтыгъэр, романыкIэу «Щылэ маз» ытхыгъ, ау кыдидгъэкIыгъэу иго фифагъэп. Гупшысэхэр сыдигъуи къетэкъокIы-гъагъ, ау ащ пае къэмынэу игупсэхэми, иунагъуи ицIыфышIуэгъ, ифэбэгъэ мыухыжъ зэфэдэу атыригуашэщтыгъ.

ЗэлашIэрэ шIэныгъэлэжышхом, академикым, тхаклом, литературовед-критик иным, цыфышIум епэсыгъэ щытху-цIэхэр кыфагъэшъошагъэх: АР-м шIэныгъэхэмкIэ изаслуженнэ IофышIэшху, Дунэе Адыгэ академием иакадемик, Дунэе Адыгэ академием ишIэныгъэ гупчэу Адыгеим щылэм итхьамэтагъ, Адыгеим ишIэныгъэлэжхэм я Союз итхьамэтагъ, естественнэ шIэныгъэхэмкIэ Урысые академием иакадемикыгъ. ЩашIэр УФ-м итхаклохэм я Союз 1982-рэ илъэсым кышхыублагъэу хэтыгъ. ШыIэныгъэр, цыфхэр икIэсагъ, гушъхъэкIэн бай кыщинаягъ, игупшысэ лэжыгъэкIэ кытхэтыщт, адыгэ лъэпкъым ар щыгъупшэщтэп.

ТХЫЛЫКIЭХЭР

Заом хэтыгъэ цыфыр ыкIи ар зэо
ужым

Мамыргъэм пелэн зэрэщымылэр, ар дышъэм зэрэнахъ лъапIэр цыфхэм яплотэ-жыны имыщыкIагъэу, ашъхъэкIэ аушэтыпагъ. Жым, псым, тыгъэм — фабэм ялъэгъ-кIырэ Теклоныгъэшхоу мамыргъэр зыухъумагъэр зишлушIэгъэ Цыфым ехылагъ зэлашIэрэ шIэныгъэлэжышхоу, тхэкIо-гупшысаклоу, литературовед-критикэу ЩэшIэ Казбек итхылыкIэу «Человек на войне и после нее» зыфилоу бэмышIэу кыдэкIыгъэр. Ар Теклоныгъэшхор кызыдагыгъэр илъэс 71-рэ зэрэхъурэм тхаклом зэрэфигъэшъошагъэр нафэ.

Тхылышхо куу зэтэгъэпсыхъагъэр урысыбзэкIи, адыгабзэкIи тхыгъэ. Заом хэтыгъэ цыфыр ыкIи ащ ышъхъэ зэо ужым кырыкIуагъэр ары IофшIэгъагъэр зэхылагъэр.

Тхылым инауцнэ консультантыр академикэу, АР-м и Лышъхъэу ТхьакIущынэ Аслан Кытэ ыкIор ары.

Рецензентхэр: филологие шIэныгъэхэмкIэ докторхэу, профессорхэу Пэнэшъу УцужыкIорэ ЩэшIэ-Ергъукъо Шамсэтрэ.

ховым, И. Эренбург, К. Си-моновым, Вл. Богомоловым, В. Быковым, Ю. Гончаровым, В. Распутиным, Ал. Адамович, С. Алексиевич, Темеыр Кавказым илэпкъ тхаклохэу А. Еутыхым, А. КIышъэкIом, Хь. Iэшынэм, И. МэщбашIэм, А. Теппеевым, Н. Къуекъом, ахэм анэмыкIы-бэм япроизведение хэшыпкIы-гъэхэр илэубытыплэхэу, ахэр зэрэзэпкъырылхэр купкIымкIи, шъуашэмкIи ыгъэунэфызэ, ежъ ишIошI-еплъыкIэ ахэлъ гупшысэ инымкIэ кырылотыкIыгъ.

«Человек на войне и после нее» зыфилохэр ащ иавторэу ЩэшIэ Казбек зэлашIэрэ усэкIошхохэу Вл. Маяковскэм, Муса Джалиль ыкIи Вл. Луговскоим яусэ сатыр лъэшхэу — Хэгъэгур, Чыгур, цыфхэр ухъумэгъэнхэм пае, хэти ыпсэ зэрэмылэжышхыгъэр, псэр ямылыеми, атыным зэрэфэхъазырхэр, ау Теклоныгъэр кызырэр-

дахышхыгъэр, джашыгъум хэти — цыф хыехэм зызэраушхышхыгъэр кызыщылауагъэхэмкIэ кызылуиыгъ.

А. ТхьакIущынэм итхыгъэ-гупшысэу «Ушло — чтобы остаться навеки» зыфилохэр ащ кыкIэлэпкъо. Уитарихъ блэкIы-гъэ пшIэным иушъый куу мыщ щызэхэошIэ. Дунэе тарихъыр кыпфызэхэзыфырэ щысэхэр, гупшысэ-зэфэхъысыжъ кIэкIхэр мыщ щызэлугъэклагъэх. Зэошхом хэтыгъэ цыф кызырэкIом ыгу ихъыкIырэ, шыпкъэм паемэ, лIэныгъэр кызырэхыхырэ Хэгъэгу зэошхом ипрозэ куоу кызырэхыгъэлэгуагъэр, ащ фэдиз художественнэ Iэпэлэсагъэр зыхэлъ тхаклохэм ацIэ епIоныр, ягупшысэ лъагъэхэр, цыфхэр зыуэзэнкIыхэрэр джырэ уахътэм щыпсэхуэрэм афилотыкIы-гъэныр ЩэшIэ Казбек дэгъоу ыгъэцэклагъэу елытэ.

Ятлонэрэ дунэе заор непэ-

рэ мафэхэми анахъ Iофыгъо-шхоу кызырэнэрэр кышIэо ЩэшIэ Казбек игушылэу «Предварительные размышления» зыфилоу тхылым кыдэхъагъэм. Зэо лъэхъан гупшысэхэр хэгъэгу литературэмкIэ кызыщылотыкIыгъ ЩашIэм итхылыкIэ. IофшIэгъэ иныр шъхъэхэмкIэ зэтеутыгъ: «Новое осмысление человека на войне» ыкIи ар кызыло-тыкIырэ гупшысэ-тхыгъэ зэфэшъхъафхэр. Ятлонэрэ шъхъэу: «О, тревожные думы о войне» зыфилохэм лъэпкъ цIагъэр заом зэриушэтырэр, ушылэ шIо-игъомэ, хэкIыплэ-икIыплэхэм узэрэпыхъуэрэр, шыпкъэм ыцы-пэ птIупшынуу зэрэщымытыр кышхылоагъэх.

Тхылым ияцэнэрэ Iахъ адыгабзэкIэ тхыгъэ, хъугъэ-шлагъэхэм, нэмыкI адыгэ тхаклохэм ятхылхэмкIэ гупшысэхэм афэгъэхыгъ.

ЗэлашIэрэ шIэныгъэлэжы-

шхоу ЩэшIэ Казбек итхылыкIэу «Человек на войне и после нее» зыфилохэр, литературэшхор ыкIи лъэпкъ литературэхэр кызы-фигъэфедэзэ заом илэуж шлу-цIэ зыфэдагъэр, ащ рыкIон фаеу хъугъэ цыфым ышъхъэ кырыкIуагъэр, заом хэти гукIэгъуи, шъхъаси зэрэфыримылагъэр, ау цыфыр ихэгъэгу, ичIыгу апа-емэ, зэмылэжыгъэу, лIыгъэ хэлъэу а илъэс фыртынэхэм зэрэрахэтыгъэр, советскэ цыфхэр яхыгъэ ихъатыркIэ кызырэнэ-нагъэхэр (зэошхом хэкIоагъэр бэдэжэми), Теклоныгъэр кызыр-рэдахыгъэ шIыкIэр ыкIи мамыр шылакIэр зэрэзэтырагъэ-уцожыгъэм итхыд, итхыгъэ дэгъу. Тхыл гъэшIэгъоным иавтор заом хэмытыгъэми, ежъ кыгъэшIагъэм шIур ылэжыгъ. Арыба цыф шыпкъэр нэмыкI-хэм къахэзгъэщырэ.

Илэпкъ пае шылагъ, илэпкъ фишIэрэр шIомэкIагъ. Ау игу-шъхъэлэжыгъэ самэу зэтэль, зышIоигъом, ащ еджэмэ, зыкы-гъотыщт, зэрэцIыфыр ыкIи цыфхэм апае ушылэныр мыпсын-кIэми, зэрэтхъагъор зэхыригъэшIэщт.

«Человек на войне и после нее» зыфилоу тын лъапIэу ЩэшIэ Казбек цыфхэм кыафигъэнагъэм лъэпэмэфэ ыдзынэу фэсэлэ.

НэкIубгъор зыгъэхъазыргъэр
МАМЫРКIО НУРИЕТ.

ЩэшIэ Казбек ышъхъэкIэ гупсэфыгъо кызымытыщтыгъэ тарихъ хъугъэ-шIэгъэ гуимы-кIыжым — Хэгъэгу зэошхом цыфыр зэрехулауагъэм, ащ ышэчыгъэм, зэпичыгъэм, кы-ным, жьалымыгъэм зэрэтеклау-гъэм яхыплэгъэ гушылэр зэо прозэмкIэ произведениешхуа-бэр илэубытыплэу ишIошI пытэ кышхырилотыкIыгъ.

НэкIубгъо 500-м ехъурэ тхыл ушъагъэр сапашъхъэ ил. Ар Теклоныгъэшхор кы-дэзыгыгъэ Цыфым, заом имэ-шIо плъыр хъазаб хэтыгъэм ехылагъ. ШIэныгъэлэжыгъэ, ли-тературовед-критикэу ЩэшIэ Казбек бэ гупшысэу тхылым щызэфиджагъэр: урыс зэо про-зэм иматериал куу, жанрэм, теорием ыкIи стилим альэны-къокIэ ахэм къарилуалэрэр. Урыс тхэкIошхохэу М. Шоло-

♦ Я II-рэ ДУНЭЕ ДЖЭГУНХЭР

Тиреспубликэ шлуклэ ашлэ

Зихэхьогъухэм я Дунэе джэгунхэр ятлонэрэу Шъачэ шызэхашагъэх. Америкэм, Азиэм, Европэм яхэгъэгъу 95-мэ яклэлэцлыклу 600 фэдиз зэлуклэгъухэм ахэлэжъагъ. Партиену «Единэ Россиер», Урысые Федерацием и Правительствэ зэлуклэгъухэм клэщакло афэхьугъэх.

Адыгэ Республикэм щыпсэу хэу Сирием кыкыжыгъэ тилъэпкъэгъухэм Джэгунхэм ялэлэ-лэсэныгъэ кышцагъэлъэгъуагъ. Отгман Нарт, Лпыбзыу Джанти, Ибрахым Алан, Кинан Муки республикэ гимназиерэ Мыекъуапэ ия 2-рэ гурыт еджаплэр ащеджэх. Адыгеим илэхъэтхэм яунашъоклэ клэлэцлыклу хэм зэнэкьокъухэм зафагъэхъа-зырыгъ, ащ ялахышлу хашыхъагъ клэлэгъаджэхэм.

Тигъэзет кызырэхуытыгъэу, республикэм и Лъэпкъ театрэ ирежиссерэу Хъакъуй Аслъан, Адыгеим иклэлэцлыклу-ныбжык-лэ спорт еджаплэу N 2-м ипа-щэу Хъот Юныс клэлэеджакло-хэм пэцхэныгъэ адызэрэхъагъ, пэшлорыгъэшлэу Джэгунхэм афа-гъэхъазырыгъэх.

— «Урысыбзэклэ зэдэгущы-лэгъухэр», «Зэкъошныгъэм има-шлу» зыфилохэрэ зэлуклэгъухэр, нэмыкхэри клэлэеджаклохэм ашлогъэшлэгъоныгъэх, — кы-тилуагъ Хъот Юныс. — Ащ да-

клоу, яхэгъэгъухэм, шьолпырхэм ацлэхэр лъагъу алэты ашлогъоу зэнэкьокъуштыгъэх. Адыгеим икыгъэ клэлэхэм тиреспубликэ ехыплэгъэ кьэбархэр лупклэу кьа-лотагъэх, щытхур кытфахыгъ.

Сирием кыкыжыгъэ тилъэп-кьэгъухэм Адыгэ Республикэм рэхъатныгъэ зэрэщагъотыгъэр, ныбджэгъубэ ялэ зэрэхьугъэр, хабзэм икыулыкьушлэхэр кьафэ-гумэкыхэзэ ящылэныгъэ нахыш-лу зэрэхьурэр тиклэлэеджакло-хэм зэхэхьэхэм кьащалотагъэх. Инджылызыбзэр, арапыбзэр, урысыбзэр, адыгабзэр тиклэлэ-цлыклухэм ашлэ. Лпыбзыу Джан-ти лъэпкъ искусствэм фэщагъ, шыклэпщынэмклэ адыгэ оредхэр егъэжынчых.

Шахматхэмклэ, теннисымклэ ти-командэ нахь кьахэщыгъ.

Зэлуклэгъухэм уаплу

Олимпиадэ джэгунхэм гъого-уищэ дышъэ медальхэр кьа-

щыдэзыхыгъэ Ирина Роднинам, спортым щыцлэрылохэу Александр Карелиным, Николай Валуевым, фэшъхъафхэм клэлэеджаклохэр алукагъэх. Зэкъошныгъэм игъэ-пытэн, плуныгъэм яхыплэгъэ хъу-гъэ-шлагъэхэм спортсменхэр кьа-тегушылагъэх, упчлэхэм джэуап-хэр кьаратыжыгъэх.

Адыгеим илыкло еджаклохэм Дунэе джэгунхэр агу рыхыгъэх, плуныгъэ мэхъэнэ ин илэу алы-тэ. Кинан Муки хагъэунэфыкы-лэр чыплэхэр кыдэзыхыгъэхэм ащыщ, Урысыем и Къэралыгъо Думэ идепутатэу, зэхэщакло ку-пым тхьамэтагъор щызезыхъа-гъэу Отари Аршбэ кызырлуа-гъэу, Дунэе джэгунхэр 2017-рэ илъэсым ящэнэрэу Шъачэ щы-клоштых.

Тиреспубликэ икьэралыгъо быракъ клэлэеджаклохэм Джэ-гунхэм ащагъэбыбэстагъ. Адыге-им культурэмклэ, искусствэмклэ,

спортымклэ игъэхъагъэхэм лэклыб хэгъэгъухэм кьарыкыгъэхэр аща-гъэгъозагъэх. Адыгеим лъэпкъ лэфхэмклэ, лэклыб кьэралхэм ащы-псэурэ тилъэпкъэгъухэм адыр-лэ зэлхыныгъэхэмклэ ыкли кьэбар жьугъэм иамалхэмклэ и Коми-тет итхьаматэу Шхьэлэхъо Аскэр кытилуагъ Дунэе джэгунхэм ти-республикэ щыщ клэлэхэр нахь чанэу ахэлэжъэнхэм зэрэпыл-хэр. Командэу Шъачэ кыкы-жыгъэмрэ 2017-рэ илъэсым зэ-луклэгъухэм ахэлэжъэщтхэмрэ зэ-гъэпшэнхэр ашлыштых. Зэфэхьы-сыжъхэм кьапкырыкылэр гу-пшысэхэр мамыр псэуклэм игъэ-пытэн, ныбжыкылэхэм плуныгъэ дэгъу ятыгъэным афэгъэхыгъэх. Тиреспубликэ дунаим шлуклэ ща-шлэнымклэ ащ фэдэ зэлуклэгъу-хэм мэхъэнэ ин ятэты.

Сурэтыр зэлуклэгъухэм яегъэ-жъэгъум тетхыгъ.

♦ ЗИГЪО ЗЭДЭГУШЫНЭГЪУХЭР

Адыгеир кьыхагъэщы, тагъэгугъэ

Урысые Федерацием футболымклэ ипрофессио-нальнэ куп и Совет изичэзыу зэхэсыгъо Москва щыкылуагъ. Мыекъопэ «Зэкъошныгъэм» идирек-тор шхьалэу Натхьо Адамэ унашъоу аштагъэхэм кьатедгъэгущылэ тшлогъоу тылукагъ.

— 2016 — 2017-рэ илъэс ешлэгъур ятлонэрэ купэу «Кы-блэм» зэрэщызэхашэщтым фут-болымклэ пашэхэм яепллык-лэхэр кьыралоллагъэх, — лобы-гъохэм ташегъэгъуазэ А. Нат-хьом. — Командэ 14 мы уахъ-тэм «Кыблэм» щешлэ, ар тшломакл, 18-м пчъагъэр нагъэ-сыщт.

— Кьыхэхъаштхэм ацлэ кьытфелоба.

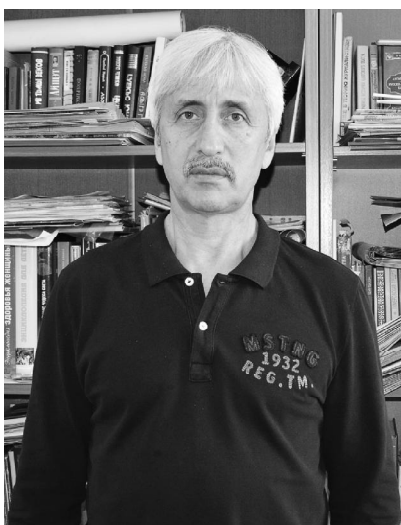
— Шъачэ иклэрыклэу командэ щызэхашэжыгъ, Ростов хэкум иешлэкло купэу «Чайкэр» (ыцлэ зэблахъун алыкышты), «Ротор» Волгоград «Кыблэм» щешлэщтых.

— Я 4-рэ командэм укы-тегушылагъэп.

— «Торпедо» Ермэлхъабл апшэрэ купым кьыхэзыщт, ащи «Роторым» фэдэу «Кыблэм» кыгъэзэжыштытэу тэгугъэ.

— Хэгъэгум щыклорэ кри-зисыр футболым лъэшэу кьегуауа?

— Ащи хэушъхъафыкыгъэу тытегушылагъ. Физкультурэмрэ спортымрэ ямэхъанэ зыкьегъэ-лэтыгъэныр лобыгъо шхьалэ-хэм ащыщ. Кьалэхэм, шьолпыр-хэм япащэхэм хэклыплэхэр кьагъотых. Спорт псэуалэу,

командэу ялэр нахыбэ мэхъух.

— Адыгеим игугъу кьы-щашыгъэба?

— Республикэм стадионхэр, спорт псэуалэхэр зэрэщашы-хэрэр Урысыем футболымклэ ипрофессиональнэ куп (ПФЛ) ипрезидентэу Андрей Соколовым кьылотагъ. Анахъэу ыналэ зыты-ридзагъэр ти Лпышхъэу Тхьа-клушынэ Аслъан, Правительст-вэр спортым зегъэушъомбгугъэ-ным зэрэпылхэр ары. Хэхьо-ныгъэхэр тиреспубликэ зериш-хэрэр кьыдалыти, футбол ешлэ-плэ ин Адыгеим кьыратыштытэу зэхэхьэм кьышалагъ. Футбол цыклымклэ ешланлэу республи-

кэм кьышызэлухыгъэхэр бэ мэхъух, ари кьыхагъэщыгъ. Адыге-им щысэ кьызырэтыхахырэр тэри тигуап.

— Сыда ащ нэмыклэу шьэутегушылагъэр?

— Тренерхэм яегъэджен, судьяхэм япшэрылхэр зэра-гъэцаклэхэрэм, клэлэцлыклу-ныб-жыкылэ футболым, фэшъхъаф-хэм талылэсыгъ. Клэлэцлыклу-ныбжыкылэ спорт еджаплэм ша-гъэсэрэ нэбгыри 10 тызыщыфэе уахътэм командэм хэдгъэхъан тыфитэу унашъо ашынэу зэх-хьэм кьышчылуагъ. Пашэхэм кьызыдрагъэштагъ, чыплэ фут-болым зыкьегъэлэтыгъэнымклэ ащ шлогъэшхо кьыхышты. Республи-кэм ыцлэ дахэклэ рязыгъэлэштхэр Адыгеим щыдгъэсэнхэ фае.

— «Зэкъошныгъэм» иешлаклэ хигъэхъагъ, ауж кьинэрэмэ кьахэкыжы-ным фэхъазыра?

— Тренер шхьалэу Чэгъэдыу Бибэрт, тренерэу Хьокло Къэп-лэан зэралпытэрэмклэ, «Зэкъо-шныгъэр» нахь дэгъоу ешлэн ыльэ-кышты. Стадионым цыфыбэ дэ-сэу зэнэкьокъухэр щызэхэтцэн-хэм тишъыпкъэу тыпылэ.

— Шьунгухэлъышлэхэр кьыжъудэхъунхэу шьуфэ-тэло.

— Тхьауегъэпсэу.

Сурэтым итыр: Натхьо Адам.

Зэхэзышагъэр ыкли кьыдэзы-гъэклырэр:

Адыгэ Республи-кэм лъэпкъ лэфхэмклэ, лэклыб кьэралхэм ащы-псэурэ тилъэп-кьэгъухэм адыр-лэ зэлхыныгъэхэмклэ ыкли кьэбар жьугъэм иамал-хэмклэ и Комитет Адресыр: ур. Кре-стьянскэр, 236

Редакциер зыдэщылэр:

385000, кь. Мыекъуапэ, ур. Первомайскэр, 197.

Телефонхэр: приемнэр: 52-16-79,

редактор шхьалэу иапэрэ гуадзэр: 52-49-44,

редактор гуадзэр-пшъэдэжыгъэ зы-хыырэ секретары: 52-16-77.

E-mail: adygvoyce@mail.ru

Зышаушыхъаты-гъэр:

Урысые Федерацием хэутын лэфхэмклэ, телерадиокеътын-хэмклэ ыкли зэлъы-лэсыклэ амалхэмклэ и Министерствэ и Темыр-Кавказ чыплэ гъэлары-шланл, зэраушыхъа-тыгъэ номерыр ПИ №ТУ23-00916

Зышыхаутырэр

ОАО-у «Полиграф-ЮГ», 385000, кь. Мыекъуапэ, ур. Пионерскэр, 268

Зэклэмклэ пчъагъэр 5063

Индексхэр 52161 52162 Зак. 204

Хэутыным узшыклэштхэнэу щыт уахътэр Сыхъатыр 18.00 Зышыклэштхэгъэхэ уахътэр Сыхъатыр 18.00

Редактор шхьалэу Дэрбэ Т. И.

Редактор шхьалэу иапэрэ гуадзэр Мэщлэкьо С. А.

Редактор шхьалэу игуадзэр — пшъэдэжыгъэ зыхыырэ секретары Хьурмэ Хь. Хь.

Нэклубгъор зыгъэхъазырыгъэр ЕМТЫЛЪ Нурбий.